

Tipkaart

WAARNEMEN VAN PLAAG-INSECTEN EN HUN VIJANDEN

Meerwaarde voor biodiversiteit

Meer leven op de akker is niet alleen mooi om te zien, maar draagt ook bij aan natuurlijke plaagbestrijding. Vogels, zoogdieren en nuttige insecten doen zich te goed aan schadelijke insecten in de akkerbouw. Door selectief te spuiten en niet preventief, houdt u nuttige insecten op het perceel. Of een bespuiting echt nodig is, stelt u vast door in gewas te kijken naar plaaginsecten en hun natuurlijke vijanden. Over luisbestrijding door nuttige insecten is al veel bekend en is gebruiksklare informatie beschikbaar. De uitdaging is om bijvoorbeeld ook coloradokever, ritnaalden en wortel- en uienvlieg op deze natuurlijke manier te bestrijden. Tegen deze plagen werken vooral gewasbeschermingsmiddelen met de brede werking die ook nuttige insecten doden.

Cees Schelling, akkerbouwer uit Strijen

“Kennis van plagen en hun natuurlijke vijanden geven voldoende vertrouwen voor het weglaten van een bespuiting. Sinds het achterwege laten van insectenbestrijding in de aardappelen heb ik de plaag pas echt in de hand”.

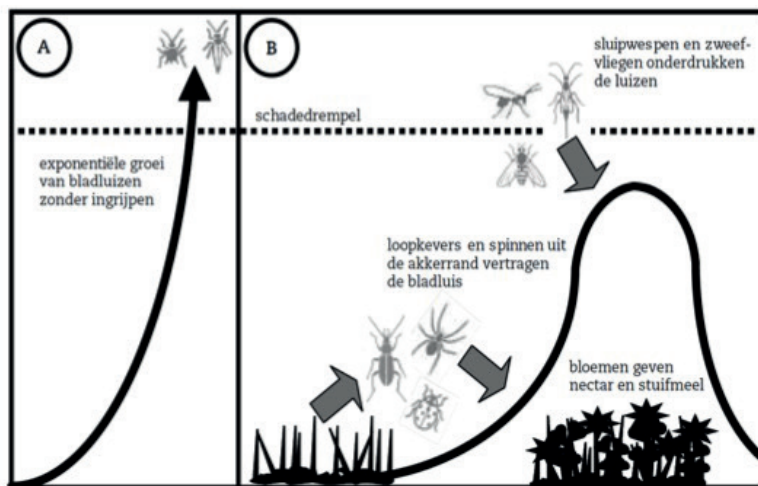
Meerwaarde voor akkerbouw

Het waarnemen en tellen (scouten) van plaaginsecten en natuurlijke vijanden in het gewas geeft inzicht in de populatieontwikkeling. Op die manier kunt u onnodig middelgebruik voorkomen. De voordelen zijn:

- ✓ Voorkomen van onnodige kosten voor gewasbescherming;
- ✓ Nuttige insecten blijven behouden, waardoor de populatie kan groeien en plaaginsecten de baas kan blijven;
- ✓ Door kennis op te doen over natuurlijke plaagbestrijding staat u als akkerbouwer sterker mocht in de toekomst het gewasbeschermingsmiddelenpakket minder effectief of kleiner worden.

Tips

- ! Spuit niet preventief, maar stel vast of een schadelijk insect aanwezig is;
- ! Ga ten tweede na of het aantal schadelijke insecten zo hoog is dat de oogst eronder lijdt (de schadedrempel);
- ! Derde vraag is of er voldoende natuurlijke vijanden zijn om de plaaginsecten te reduceren waardoor de schadedrempel kan worden bijgesteld.
- ! Mocht een bespuiting nodig zijn, gebruik een selectief middel voor de betreffende plaag.
- ! De aanwezigheid van ritnaalden kunt u vaststellen door voor het poten halve aardappels op verschillende diepte in te graven en deze na ca. 10 dagen te controleren op ritnaaldenvreterij.
- ! Vaak komen coloradokevers pleksgewijs voor waardoor ze ook pleksgewijs bestreden kunnen worden. Het voorkomen en bestrijden van aardappelopslag in andere gewassen speelt een belangrijke rol in de meerjarige aanpak van de coloradokever.
- ! Loopkevers zijn veelvraten en hebben ook plaaginsecten op het menu. Er leven een kleine 30 soorten op de akker. Loopkevers vliegen niet of weinig en kunnen slecht tegen ploegen. Ze komen niet af op bloemen, maar worden gestimuleerd door meerjarige kruidenranden en gevarieerde slootkanten.

Bron: Alebeek et al., 2007 WUR-PPO

Meer info

- Voor bladluis, graanhaantje en coloradokever en hun natuurlijke vijanden in aardappel en graan is een telmethode ontwikkeld, inclusief schadedrempels en gunstige verhoudingen tussen plaag en vijand:
www.bloeiendbedrijf.nl/gewasinspectie-scouting
- Monitoring en bestrijding van wortelvlieg, uienvlieg en ritnaalden/kniptorren:
www.degroenevlieg.nl/bestrijding-uienvliegen/
- Een overzicht van geschikte middelen en het effect op nuttige insecten:
edepot.wur.nl/188873

Het praktijknetwerk 'Meer leven in de polder' - van Stichting Veldleeuwierik, deelnemende akkerbouwers en CLM - geeft tips aan akkerbouwers om biodiversiteit te benutten en te stimuleren. Dit is één van de 10 tipkaarten met maatregelen in de percelen, langs de akkerranden en op het erf. Financieel mogelijk gemaakt door de EU.

December 2014.